

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
для студентів спеціальності 081 «Право»

Полтава 2016

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: **Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **Кульчій О. О.** – к.ю.н., доцент кафедри правознавства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Кабальський Р. О. – к.ю.н., доцент кафедри гуманітарних та соціально-економічних навчальних дисциплін Полтавського юридичного інституту Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого».

Слатвицька А. В. – к.ю.н., доцент кафедри державного управління і права Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка.

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри правознавства
протокол № 10 від 31 травня 2016 р.
Завідувач кафедри _____ проф. Лаврик Г. В.

УЗГОДЖЕНО

На засіданні науково-методичної групи з напрямку
підготовки/спеціальності,
протокол № 3 від 31 травня 2016 року.
Голова науково-методичної групи
_____ проф. Лаврик Г. В.

СХВАЛЕНО

Голова науково-методичної ради
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»
«__» _____ 2016 р.
_____ проф. Рогоза М. Є.

ВСТУП

Господарське право є однією з фундаментальних навчальних дисциплін підготовки бакалавра юридичного напрямку, вивчення якої необхідне для фахівців, що забезпечуватимуть правовий супровід діяльності господарських організацій. Правильне здійснення господарської діяльності в умовах ринкової економіки неможливе без досконалого знання її правових засад. Крім того, важливим завданням дисципліни є підвищення рівня правової культури та свідомості студентів у сфері господарювання.

Предметом навчальної дисципліни «Господарське право» є господарсько-правові відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності, у тому числі господарсько-правові зобов'язання, порядок укладання господарських договорів, відповідальність у господарських правовідносинах, захист прав та законних інтересів суб'єктів господарювання, правове регулювання окремих видів господарської діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни визначаються її інтегральним характером, міждисциплінарним дискурсом; тісним зв'язком з комплексом базових та гуманітарних, а також фахових спеціальних юридичних та економічних дисциплін. Програма курсу враховує раніше набуті студентами під час вивчення курсу «Цивільне право» та інших дисциплін знання, готує їх до вивчення у майбутньому спеціальних юридичних дисциплін («Господарський процес», «Договірне право», «Кооперативне право» тощо).

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1 – «Загальні засади здійснення господарської діяльності» – включає теми, які містять навчальний матеріал щодо основних принципів правового регулювання господарської діяльності, загальних засад господарського правопорядку.

Модуль 2 – «Суб'єкти та об'єкти господарських правовідносин» – передбачає вивчення правового статусу основних організаційно-правових форм суб'єктів господарських правовідносин та основних видів об'єктів цих правовідносин, загальних засад регулювання господарських зобов'язань і договорів.

Модуль 3 – «Правове регулювання окремих видів господарської діяльності» – містить матеріал щодо правового регулювання господарської діяльності в окремих галузях і сферах господарської діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Господарське право» є засвоєння студентами основних положень правового регулювання господарської діяльності, з'ясування правового статусу суб'єктів господарювання, принципів організації підприємницької діяльності та управління нею, порядку укладання господарських договорів, правових основ зовнішньоекономічної діяльності та захисту прав та інтересів суб'єктів господарських правовідносин, захисту конкуренції, правового інститут банкрутства та інвестування; набуття студентами досвіду роботи з господарсько-правовими документами; формування правової культури здійснення господарської діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Господарське право» є:

- ознайомлення студентів з системою чинного господарського законодавства, норми якого регулюють господарські відносини;
- вироблення навичок практичного застосування набутих знань у процесі вирішення конкретних життєвих ситуацій.

Вказані завдання визначаються її специфічним значенням у процесі підготовки фахівців економічних спеціальностей. Наголос робиться на здобутті студентами знань та вмінь, необхідних у їх майбутній практичній діяльності за фахом. Основні завдання навчальної дисципліни.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, у результаті вивчення дисципліни «Господарське право» студенти повинні:

знати:

- основні принципи правового регулювання господарської діяльності в Україні, загальні засади господарського правопорядку державі;
- принципи господарювання в Україні, основні нормативно-правові акти та їх положення, якими врегульовується господарська діяльність;
- організаційно-правові форми, у яких можуть реєструватися суб'єкти господарювання, їх переваги і недоліки;
- основи регулювання відносин власності у сфері господарювання;
- загальні засади зобов'язально-договірних відносин у господарській діяльності;
- порядок захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, загальні засади господарсько-правової відповідальності, її види, форми та підстави;
- основи правового регулювання окремих видів господарської діяльності, особливо тих, у яких студентам належатиме здійснювати практичну діяльність.

вміти:

- орієнтуватися у системі нормативно-правових актів, що регулюють господарську діяльність в Україні, правильно визначати нормативні акти і положення, що підлягають застосуванню у конкретній ситуації;
- застосовувати на практиці здобуті теоретичні знання, зокрема, щодо правильного й доцільного вибору організаційно-правової форми і реєстрації суб'єктів господарювання, захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, укладання господарських договорів, поведінки при їх виконанні й порушенні однією із сторін, поведінки у процедурах відновлення платоспроможності і банкрутства тощо;
- вміти оформлювати основні господарсько-правові документи, зокрема, – установчі документи суб'єктів господарювання, дозвільні та реєстраційні документи, господарські договори, претензії, позовні заяви тощо.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин, 5 кредитів ЄКТС (для студентів зі скороченим терміном навчання – 108 годин, 3 кредити ЄКТС).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1.

Загальні засади здійснення господарської діяльності

Тема 1. Загальна характеристика господарського права та господарського законодавства.

Господарське право як галузь права. Поняття господарського законодавства як джерела (нормативної бази) господарського права. Предмет, метод і система господарського права і законодавства.

Поняття і види господарської діяльності. Некомерційна господарська діяльність і підприємництво. Принципи здійснення підприємницької діяльності.

Господарські правовідносини: поняття, особливості, види, регулювання. Склад господарських правовідносин.

Система джерел господарського права. Особливі ознаки господарського законодавства. Поняття господарсько-правової норми. Особливості і види господарсько-правових норм.

Напрями вдосконалення господарського законодавства.

Тема 2. Державне регулювання господарської діяльності.

Об'єктивні підстави державного керівництва економікою. Принципи. Економічна політика (стратегія і тактика). Основні напрями економічної політики держави. Правові форми (прогнозування і програмування, контроль, управління, нормативне регулювання) і методи (адміністративні та економічні) державного керівництва економікою.

Правове регулювання господарської діяльності та його механізм. Засоби регулюючого впливу на сферу господарювання. Державне замовлення і завдання, ліцензування, патентування, квотування, стандартизація, сертифікація, застосування нормативів і лімітів, регулювання цін і тарифів, пільги, дотації, компенсації, цільові інновації та субсидії.

Тема 3. Дозвільна система у сфері господарської діяльності. Ліцензування та патентування господарської діяльності.

Законодавство України про дозвільну систему у сфері господарювання. Документи дозвільного характеру. Отримання дозволів на початок роботи. Сутність принципу «мовчазної згоди».

Поняття ліцензування господарської діяльності та його значення. Види підприємницької діяльності, що підлягають ліцензуванню. Ліцензійні умови. Види ліцензій, термін їх дії. Порядок та умови одержання ліцензії. Підстави призупинення та анулювання ліцензії. Оскарження відмови у видачі ліцензій.

Патентування (збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності). Види підприємницької діяльності, що підлягають патентуванню. Поняття та види торгових патентів. Порядок отримання та використання торгового патенту.

Тема 4. Законодавство про захист економічної конкуренції.

Конкуренція у сфері господарювання. Поняття і призначення правового регулювання конкуренції та монополістичної діяльності. Система законодавства про захист економічної конкуренції. Поняття і види конкуренції та монополії. Обмеження конкуренції. Обмеження монополізму у економіці. Природні монополії. Позитивні та негативні риси конкуренції та монополізму. Правовий статус антимонопольних органів в Україні.

Види порушень законодавства про захист економічної конкуренції: недобросовісна конкуренція та антиконкурентні дії (монополістичні правопорушення). Види недобросовісної конкуренції. Види антиконкурентних дій (монополістичних зловживань). Організаційно-правові методи боротьби з порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції. Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Тема 5. Основні засади державного нагляду та контролю у сфері господарювання.

Поняття контролю, його сутність і форми. Види та значення контролю у сфері господарювання. Основні контролюючі органи. Повноваження державних органів під час здійснення заходів нагляду (контролю). Умови допуску до здійснення заходів нагляду (контролю). Організаційні та правові засади забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання під час здійснення заходів нагляду (контролю). Захист прав суб'єктів господарювання при порушенні порядку здійснення господарського контролю.

Модуль 2.

Суб'єкти та об'єкти господарських правовідносин

Тема 6. Правовий статус суб'єктів господарювання. Правове регулювання легалізації та припинення діяльності суб'єктів господарювання.

Суб'єкти відносин у сфері господарювання і суб'єкти господарювання. Поняття, та ознаки суб'єктів господарювання. Класифікації суб'єктів господарювання за різними ознаками. Поняття та значення організаційно-правової форми суб'єкта господарської діяльності, критерії вибору. Фізичні особи – підприємці, господарські організації як суб'єкти господарювання. Особливості правового становища відокремлених підрозділів господарських організацій (філії та представництва).

Правосуб'єктні передумови реалізації права на здійснення господарської діяльності. Обмеження у здійсненні господарської діяльності за критерієм організаційно-правової форми.

Утворення суб'єкта господарювання. Нормативні акти, що регулюють порядок державної реєстрації суб'єктів господарської діяльності.

Порядок і особливості державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Особливості створення та державної реєстрації господарських товариств різних видів. Установчі документи юридичних осіб – суб'єктів господарської діяльності: зміст і порядок створення. Оформлення документів, необхідних для державної реєстрації.

Постановка суб'єктів господарювання на облік у Державній податковій службі, Пенсійному фонді України, фондах соціального страхування, державній службі зайнятості, органах статистики.

Підстави, форми та порядок реорганізації суб'єктів господарювання.

Ліквідація суб'єкта господарювання: підстави та порядок здійснення. Скасування державної реєстрації суб'єкта господарювання.

Тема 7. Підприємство як суб'єкт господарювання. Види підприємств.

Підприємство як організаційна форма господарювання. Поняття підприємства та його основні ознаки.

Види та організаційно-правові форми підприємств.

Організаційні, управлінські та майнові відносини у підприємстві.

Класифікація підприємств за розмірами.

Державні та комунальні підприємства. Казенні підприємства. Виробничий кооператив. Приватне підприємство. Іноземне підприємство. Підприємство з іноземними інвестиціями. Унітарні та корпоративні підприємства.

Господарська діяльність кооперативів. Виробничий кооператив (порядок створення і членство, права і обов'язки членів виробничого кооперативу, управління). Фермерське господарство. Кредитна спілка.

Об'єднання підприємств: види та організаційно-правові форми. Асоціація, корпорація, консорціум, концерн. Холдингові компанії та дочірні підприємства. Асоційовані підприємства. Суб'єкти організаційно-господарських повноважень. Суб'єкти некомерційного господарювання, неприбуткові організації.

Тема 8. Господарські товариства.

Поняття господарського товариства. Види товариств. Установчі документи господарських товариств.

Засновники та учасники товариства. Права учасників товариства. Фонди та прибуток господарських товариств.

Законодавство про господарські товариства. Загальні та спеціальні нормативні акти. Локальні нормативні акти.

Акціонерне товариство: поняття, типи. Порядок створення акціонерних товариств. Статутний капітал акціонерного товариства. Майно і майнові права в акціонерному товаристві. Акція: поняття, види. Порядок здійснення випуску акцій та його реєстрація. Придбання акцій. Порядок ведення реєстрів власників іменних цінних паперів. Правовий режим дивідендів.

Основні принципи організації управління акціонерним товариством. Порядок скликання загальних зборів, їх правомочність та компетенція. Виконавчо-контролюючі органи акціонерного товариства, розподіл повноважень між ними.

Поняття товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю. Статутний капітал товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю. Органи управління товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю. Вихід та відступлення частки учасника товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю.

Повне та командитне товариство. Правовий статус учасників. Управління повним товариством. Управління справами командитного товариства. Припинення діяльності командитного товариства.

Тема 9. Правовий статус фізичних осіб – підприємців та інших суб'єктів господарювання.

Поняття фізичної особи – підприємця як суб'єкта господарського права. Умови здійснення підприємницької діяльності фізичною особою.

Правова база регулювання діяльності фізичних осіб-підприємців. Обмеження конституційного права на здійснення підприємницької діяльності фізичною особою – підприємцем: правові аспекти.

Особливості державної реєстрації фізичної особи – підприємця. Припинення підприємницької діяльності фізичною особою.

Види господарської діяльності, що не можуть здійснюватися фізичною особою – підприємцем. Форми та особливості здійснення підприємцем господарської діяльності.

Відповідальність фізичної особи – підприємця.

Тема 10. Правове регулювання відносин власності у сфері господарювання

Право власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні. Відносини власності у сфері господарювання. Форми та види власності в Україні. Зміст суб'єктивного права власності та правомочності власника.

Поняття правового режиму майна суб'єктів господарювання. Правові титули майна підприємств (правого господарського відання, оперативного управління, оперативного використання, довірча власність тощо).

Порядок формування і склад майна підприємства. Види об'єктів права власності суб'єктів господарювання. Основані фонди, оборотні засоби, кошти і товари у складі майна суб'єкта господарювання. Спеціальні фонди і резерви.

Особливості правового режиму окремих видів майна суб'єктів господарювання (природні ресурси, права інтелектуальної власності, корпоративні права, цінні папери). Правове регулювання приватизації державного і комунального майна.

Тема 11. Зобов'язальні відносини у сфері господарювання. Господарський договір

Поняття, ознаки та підстави виникнення господарських зобов'язань. Склад та зміст господарських зобов'язальних відносин. Види господарських зобов'язань (майново-господарські, організаційно-господарські, соціально-комунальні,

публічні). Принципи та умови виконання господарських зобов'язань, їх припинення. Цивільно-правові та господарсько-правові способи забезпечення належного виконання господарських зобов'язань.

Поняття та ознаки господарського договору. Види господарських договорів за різними критеріями. Зміст і форма господарського договору.

Порядок укладання, зміни та припинення господарських договорів. Визнання господарських договорів недійсними. Особливості укладання окремих видів господарських договорів (за державним замовленням, біржових, організаційно-господарських, на ярмарках, тощо). Конкурентні способи укладання господарських договорів.

Особливості правового регулювання окремих видів господарських договорів.

Тема 12. Відповідальність суб'єктів господарювання.

Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності. Функції господарсько-правової відповідальності. Господарські санкції. Підстави господарсько-правової відповідальності: юридичні та фактичні. Поняття вини у господарському праві. Межі господарсько-правової відповідальності. Зменшення розміру і звільнення від відповідальності.

Поняття форми господарсько-правової відповідальності (за критерієм спрямованості впливу і механізму реалізації). Відшкодування збитків: склад і розмір, умови і порядок. Солідарне відшкодування. Регресні вимоги щодо відшкодування збитків. Відшкодування збитків у разі порушення грошових зобов'язань. Сплата неустойки як вид господарсько-правових санкцій: поняття, сфера застосування, види, механізм реалізації.

Оперативно-господарські санкції: поняття, сфера застосування, види, механізм реалізації.

Штрафні санкції: розмір і порядок застосування. Адміністративно-господарські санкції: поняття і види. Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.

Адміністративна та кримінальна відповідальність за правопорушення у сфері господарювання.

Тема 13. Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом.

Неспроможність суб'єкта підприємництва (відносна та абсолютна, поворотна та неповоротна). Поняття та соціально-економічне призначення банкрутства. Ознаки банкрутства. Матеріально-правові та процесуальні підстави банкрутства.

Суб'єкти банкрутства. Учасники провадження у справі про банкрутство. Сторони у справі про банкрутство (боржник і кредитори), вимоги, що висуваються до них законодавством. Інші учасники провадження у праві про банкрутство: арбітражний керуючий, державний орган з питань банкрутства, власник майна боржника та інші.

Порядок провадження у справі про банкрутство. Порушення провадження, підготовче засідання, попереднє засідання господарського суду.

Судові процедури, що застосовуються до боржника під час провадження у справі про банкрутство (їх зміст, повноваження та обов'язки учасників провадження у справі про банкрутство на кожному етапі). Розпорядження майном боржника. Санация. Мирова угода. Ліквідаційна процедура. Порядок задоволення вимог кредиторів. Правові наслідки визнання боржника банкрутом.

Тема 14. Захист прав та законних інтересів суб'єктів господарських правовідносин.

Правові гарантії господарської діяльності. Форми та способи захисту. Адміністративно-правовий захист суб'єктів господарської діяльності. Нотаріальний захист суб'єктів господарювання.

Досудове врегулювання господарських спорів. Претензійна робота.

Судова система України. Захист прав та інтересів суб'єктів господарювання Конституційним судом, загальними судами, адміністративними судами. Захист прав та інтересів суб'єктів господарювання господарськими судами. Підвідомчість та підсудність спорів господарським судам.

Порядок звернення до господарського суду. Позовна заява. Порядок розгляду спорів у господарських судах.

Апеляційне та касаційне оскарження рішень господарських судів. Розгляд спорів третейським судам.

Третейський суд: поняття, види, порядок організації. Спори, що підлягають розгляду третейськими судами. Міжнародний комерційний арбітраж.

Тема 15. Забезпечення безпеки господарської діяльності.

Поняття безпеки господарської діяльності. Правове забезпечення економічної безпеки підприємства.

Дерегулювання як захист від втручання державних органів у господарську діяльність. Комплексна система захисту підприємницької діяльності, порядок створення та основні вимоги до її функціонування.

Основні напрями організаційного захисту підприємницької діяльності. Аналіз внутрішніх і зовнішніх загроз підприємницькій діяльності.

Правовий захист інтересів суб'єктів підприємницької діяльності на зовнішньому ринку і вплив держави на забезпечення міжнародної конкурентоспроможності українських суб'єктів господарювання. Державні заходи з захисту підприємницької діяльності від кримінальних дій. Вдосконалення нормативно-правової бази в галузі забезпечення безпеки підприємницької діяльності. Основні напрями захисту підприємницькій діяльності.

Захист суб'єктів господарювання від рейдерських посягань.

Концептуальні основи та принципи захисту підприємницької діяльності.

Організація роботи служби безпеки підприємства щодо захисту його діяльності.

Модуль 3.

Правове регулювання окремих видів господарської діяльності

Тема 16. Правове регулювання господарсько-торговельної діяльності в Україні. Біржова діяльність.

Поняття господарсько-торговельної діяльності. Матеріально-технічне постачання і збут. Поставка. Договір поставки. Предмет, кількість і асортимент поставки. Строки і порядок поставки. Визначення якості товарів. Порядок прийомки товару за кількістю та якістю. Претензії у зв'язку з недоліками поставлених товарів.

Контрактація сільськогосподарської продукції.

Особливості забезпечення паливно-енергетичними ресурсами та їх реалізації. Договір енергопостачання. Кількість і якість енергії. Строки ціни і порядок розрахунків за договором енергопостачання. Правила користування енергією.

Міна (бартер) у сфері господарювання.

Закупівля товарів, робіт та послуг за державні кошти.

Торговельно-біржова діяльність. Поняття, юридичні ознаки та види бірж. Правове становище товарної біржі (поняття, порядок створення, функції, компетенція). Правила біржової торгівлі. Біржові угоди. Деривативи. Правовий статус фондової біржі (порядок створення і реєстрації, організаційно-правова форма.

Оренда майна і лізинг. Умови договору оренди.. основні права й обов'язки орендаря. Орендна плата. Оренда державного та комунального майна. Викуп (приватизація) об'єкта оренди. Припинення договору оренди.

Тема 17. Правове регулювання якості. Захист прав споживачів.

Загальні умови забезпечення якості продукції, робіт та послуг. Управління якістю. Стандартизація, сертифікація та правове забезпечення єдності вимірювань.

Правовий захист споживчого ринку від товарів, робіт та послуг неналежної якості.

Загальна характеристика законодавства про захист прав споживачів. Правовий статус органів виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів.

Основні права споживачів та їх захист. Права споживачів на придбання товарів належної якості та інформацію про товари та послуги.

Правове значення договору купівлі-продажу для захисту прав споживачів. Захист прав споживачів за договором купівлі-продажу.

Відповідальність у сфері відносин, що складаються у процесі забезпечення якості.

Тема 18. Правове регулювання виконання робіт та надання послуг. Капітальне будівництво.

Поняття та види договорів про виконання робіт та надання послуг.

Договір підряду та його види. Договір підряду на капітальне будівництво.

Поняття і види капітального будівництва (нове будівництво, реновація, консервація). Державне регулювання відносин у сфері капітального будівництва. Функції та повноваження Мінрегіонбуду України. Будівельне законодавство.

Способи (підрядний, господарський, підрядно-господарський) та стадії капітального будівництва. Правовідносини з капітального будівництва. Учасники відносин з капітального будівництва. Вимоги до виконавців.

Відповідальність за правопорушення у сфері капітального будівництва: відповідальність у договірних відносинах і відповідальність у недоговірних вертикальних відносинах.

Послуги. Договір доручення. Агентські відносини, комерційне посередництво. Договір комісії. Договір консигнації. Договір схову.

Тема 19. Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності

Поняття інновацій та інноваційної діяльності. Значення інноваційної діяльності в сучасній економіці та інших сферах суспільного буття.

Поняття: інноваційний продукт, інноваційна продукція, інноваційний проект, інноваційне підприємство, новітні технології, трансфер технологій.

Система законодавства про інноваційну діяльність.

Інноваційні правовідносини: поняття, суб'єкти та їх види, об'єкти, права та обов'язки учасників, державне регулювання зазначених відносин.

Заходи щодо стимулювання інноваційної діяльності: позитивні та негативні. Особливості стимулювання діяльності щодо трансферу технологій.

Порядок надання фінансової підтримки суб'єктам інноваційних правовідносин.

Органи, що здійснюють державне регулювання у сфері інноваційної діяльності та діяльності щодо трансферу технологій, їх повноваження.

Правова характеристика договору на створення і передачу науково-технічної продукції.

Поняття інвестиції, інвестиційної діяльності, їх види. Законодавче регулювання інвестиційної діяльності. Державне регулювання інвестиційної діяльності.

Особливості визначення кола суб'єктів інвестиційної діяльності: учасники та інвестори інвестиційного процесу.

Тема 20. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Правовий режим іноземного інвестування

Поняття зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Нормативно-правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Правовий режим зовнішньоекономічної діяльності. Спеціальні вимоги щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій. Зовнішньоекономічний договір (контракт). Державна реєстрація зовнішньоекономічних договорів (контрактів).

Правовий режим іноземних інвестицій: поняття іноземних інвестицій та іноземного інвестора, форми іноземних інвестицій, об'єкти інвестування, правове становище підприємства з іноземними інвестиціями, державне регулювання іноземного інвестування. Гарантії захисту прав іноземного інвестора.

Тема 21. Правове регулювання фінансової діяльності та кредитно-розрахункових відносин. Аудит.

Поняття та види фінансової діяльності. Професійна та індивідуальна фінансова діяльність. Фінансові установи.

Банківська діяльність, банківські операції. Поняття та види банків (за формою власності, організаційно-правовою формою, видами діяльності). НБУ.

Страховання: поняття та види. Учасники правовідносин у сфері страхування, їх правовий статус. Договір страхування. Правове регулювання страхової діяльності у підприємстві. Види договору страхування. Права й обов'язки сторін за договором страхування.

Готівкові та безготівкові розрахунки в господарському обороті. Порядок здійснення касових розрахунків в Україні. Каса. Ліміт каси. Способи безготівкових розрахунків, платіжні інструменти.

Правове регулювання обліку та звітності суб'єктів господарювання. Бухгалтерський облік, фінансова звітність. Податковий облік.

Договори позики, кредиту (види, значення, істотні умови). Договір банківського рахунку. Договір банківського вкладу. Факторингові операції банків. Форфейтинг.

Аудит.

Тема 22. Правове регулювання комерційної концесії.

Поняття комерційної концесії та комерційної субконцесії. Характерні ознаки комерційної концесії. Роль комерційної концесії у сфері підприємництва. Сфери застосування комерційної концесії. Законодавче регулювання комерційної концесії в Україні.

Договір комерційної концесії за українським законодавством. Сторони, зміст та форма договору комерційної концесії. Реєстрація договору. Співвідношення договору комерційної концесії і ліцензійного договору.

Переваги та недоліки комерційної концесії порівняно з іншими формами організації підприємництва.

Тема 23. Спеціальні режими господарювання

Поняття спеціальних (вільних) економічних зон. Територія і статус спеціальних (вільних) економічних зон. Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон: поняття та види, порядок створення і правове регулювання спеціальних (вільних) економічних зон, управління спеціальними (вільними) економічними зонами.

Особливості правового регулювання господарської діяльності у спеціальних (вільних) економічних зонах. Порядок ліквідації спеціальних (вільних) економічних зон. Виключна (морська) економічна зона України. Особливості

здійснення господарської діяльності на державному кордоні України. Особливості здійснення господарської діяльності в охоронних зонах, на територіях та об'єктах, що особливо охороняються, в умовах надзвичайного стану, надзвичайної екологічної ситуації, надзвичайного стану. Концесійна діяльність в Україні.

Засади концесійної діяльності. Концесійний договір.

Тема 24. Правове регулювання перевезення вантажів.

Транспортні договори. Система та види перевезення вантажів, їх правове регулювання. Поняття і види договору перевезення вантажів. Підстави припинення договору перевезення вантажів. Відповідальність за порушення умов договору перевезення. Комерційні акти та порядок їх складання. Інші транспортні договори. Договір перевезення пасажирів і багажу. Договір транспортної експедиції.

Тема 25. Особливості правового регулювання в окремих галузях господарювання.

Правові засади господарської діяльності в аграрній сфері. Особливості забезпечення суб'єктів господарювання аграрної сфери засобами виробництва. Правові форми реалізації сільськогосподарської продукції.

Державна підтримка сільського господарства. Державний продовольчий резерв.

Поняття та ознаки комерційного посередництва як різновиду господарської діяльності.

3. Рекомендована література

Основні нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1. – Ст. 2589.
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11 (28.03.2003). – Ст. 462.
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11 (28.03.2003). – Ст. 461.
4. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 р. // Голос України. – 2001. – 20 листопада. – С. 3-12.
5. Митний кодекс: Закон України від 11 липня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 38-39 (27.09.2002). – Ст. 288.
6. Податковий кодекс України: Закон України № 2755-VI від 2 грудня 2010 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 92. – Т. 1. – Ст. 3248.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 12 липня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51 (додаток). – Ст. 1122.
8. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26 (29.06.2001). – Ст. 131.
9. Кодекс законів про працю України: Закон УРСР від 10.12.1971 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. – № 50 (додаток). – Ст. 375.
10. Про акціонерні товариства: Закон України № 514-VI від 19 вересня 2008 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 50-51. – Ст. 384.
11. Про Антимонопольний комітет України: Закон України № 3659-XII від 26 листопада 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – 14 грудня. – № 50. – Ст. 472.
12. Про банки і банківську діяльність: Закон України № 2121-III від 7 грудня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5-6. – Ст. 30.
13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16 липня 1999 року // Відомості Верховної Ради. – 1999. – № 40. – Ст. 365.
14. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України № 784-XIV від 14 травня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 31. – Ст. 440; 1995. – № 14. – Ст. 93 ; 1999. – № 42–43. – Ст. 378 ; 2001. – № 10. – Ст. 44.
15. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань: Закон України № 543/96-ВР від 22 листопада 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 5. – Ст. 28.
16. Про господарські товариства: Закон України № 514-VI від 19 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49. – Ст. 682.
17. Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб: Закон України № 493/95-ВР від 22 грудня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 3. – Ст. 9.

18. Про державну підтримку малого підприємництва: Закон України № 2063-III від 19 жовтня 2000 року // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 51-52. – Ст. 447.
19. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України № 755-IV від 15 травня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 263.
20. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України № 2673-XII від 13 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 50. – Ст. 676.
21. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України № 1160-IV від 11 вересня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – 27 лютого. – № 9. – Ст. 79.
22. Про заставу: Закон України № 2654-XII від 2 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 47. – Ст. 642.
23. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України № 265/95-ВР від 6 липня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 28. – Ст. 205.
24. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України № 236/96-ВР від 7 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – Ст. 164.
25. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 року № 2210-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64.
26. Про захист прав споживачів: Закон України № 1023-XII від 12 травня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 30. – Ст. 379. (У редакції від 01.12.2005 р. згідно з ЗУ № 3161-IV).
27. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України № 959-XII від 16 квітня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
28. Про інвестиційну діяльність: Закон України № 1560-XII від 18 вересня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст. 647.
29. Про колективне сільськогосподарське підприємство: Закон України № 2114-XII від 14 лютого 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 20. – Ст. 272.
30. Про концесії: Закон України від 16 липня 1999 року № 997-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 41. – Ст. 372.
31. Про кооперацію: Закон України № 1087-IV від 10 липня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 5. – Ст. 35.
32. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України № 1775-III від 1 червня 2000 року // Офіційний вісник України. – 2000. – № 27. – Ст. 1109.
33. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України № 4002-XII від 24 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 25. – Ст. 198.
34. Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні: Закон України № 710/97 ВР від 10 грудня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 15. – Ст. 67.

35. Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах: Закон України № 327/95-ВР від 15 вересня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 32. – Ст. 255.
36. Про оренду державного та комунального майна: Закон України № 2269-ХІІ від 10 квітня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 30. – Ст. 416.
37. Про оренду землі: Закон України в редакції Закону № 1211-ІV від 2 жовтня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 10. – Ст. 102.
38. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України № 877-V від 5 квітня 2007 року // Відомості Верховної Ради . – 2007. – № 29. – Ст. 389.
39. Про підприємництво: Закон України від 7 лютого 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 14 (02.04.91). – Ст. 168. (Втрапив чинність з 1.01.2004 р., крім ст. 4).
40. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України № 185/94-ВР від 23 вересня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 40. – Ст. 364.
41. Про режим іноземного інвестування: Закон України № 93/96-ВР від 19 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 19. – Ст. 80.
42. Про стандартизацію: Закон України № 2408-ІІІ від 17 травня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 31. – Ст. 145.
43. Про страхування: Закон України № 85/96-ВР від 7 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 18. – Ст. 78.
44. Про фермерське господарство: Закон України № 973-ІV від 19 червня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 45. – Ст. 363.
45. Про фінансовий лізинг: Закон України № 723/97-ВР від 16 грудня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 16. – Ст. 68.
46. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України № 2664-ІІІ від 12 липня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 1.
47. Про ціни і ціноутворення: Закон України № 507-ХІІ від 3 грудня 1990 року // Відомості Верховної Ради України. – 1990. – № 52. – Ст. 52.

Основна література:

48. Вінник О.М. Господарське право : навч. посібник / О.М. Вінник. – 2-е вид., змін. та доп. – К. : Правова єдність, 2008. – 766 с.
49. Господарське право : підручник / за ред. О.П. Подцерковного. – Харків : Одиссей, 2010. – 640 с.
50. Мілаш В.С. Господарське право . У 2 ч. Ч. 1 : курс лекцій / В.С. Мілаш. – Харків : Право, 2008. – 496 с.
51. Мілаш В.С. Господарське право . У 2 ч. Ч. 2 : курс лекцій / В.С. Мілаш. – Харків : Право, 2010. – 336 с.
52. Підприємницьке право : підручник / за ред. О.В. Старцева. – 3-тє вид., перероб. і доп. – М. : Істина, 2007. – 864 с.

53.Щербина В.С. Господарське право : підручник / В.С. Щербина. – 3-є вид., перероб. доп. – К. : Юрінком Інтер, 2007. – 656 с.

Додаткова література:

- 54.Банківське право: навч.-метод. посібник / уклад. Л.М. Кравченко. – К. : КНТЕУ, 2005. – 93 с.
- 55.Бобкова А.Г. Правове регулювання відносин у процедурі банкрутства: навч. посібник для студ. вузів / А.Г. Бобкова, З.Ф. Татькова. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 152 с.
- 56.Булгакова І.В. Господарське право України: навч. посібник / І.В. Булгакова. – К. : Прецедент, 2006. – 346 с.
- 57.Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій / О.М. Вінник. – К. : Атіка, 2005. – 624 с.
- 58.Головань І.В. Правова робота і захист прав підприємців: Монографія / І.В. Головань; [Наук. ред. Г.Л.Знаменський]; НАН України. Ін-т екон.-прав. дослідж. – Донецьк: Юго-Восток, 2003. – 168 с.
- 59.Господарське законодавство: навч.-метод. посібник / О.В. Кришевич; В.В. Мачуський; О.В. Перепадя; В.Є. Постульга. – К. : КНЕУ, 2005. – 182 с.
- 60.Господарське право України: навч. посібник для студентів вузів України / Ред. Н.О. Саніахметова. – Харків : Одісей, 2005. – 608 с.
- 61.Господарське право: навч. посібник / за ред. М.Л. Шелухіна. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 616 с.
- 62.Господарське судочинство в Україні : Суд. практика. Застосування законодавства про банкрутство: [Зб. нормат. док. Верхов. Суду та Вищ. госп. суду України] / Верхов. Суд України; Вищ. госп. суд України; Відп. ред. Д.М. Притика ; [Упоряд. Б.М. Поляков]. – К. : Ін Юре, 2004. – 566 с.
- 63.Господарський кодекс України: Коментар / Ред. Н.О. Саніахметова. – Харків: Одісей, 2004. – 846 с.
- 64.Гражданское и торговое право зарубежных стран: Учебное пособие для вузов / Ред. В.В. Безбах. – М. : МЦФЭР, 2004. – 896 с.
- 65.Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців / Ред. А.В. Дашкевич. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 239 с.
- 66.Дмитренко Е.С. Фінансове право України: Загальна частина: навч. посібник / Е.С. Дмитренко. – К. : Алерта; К. : КНТ, 2006. – 376 с.
- 67.Дмитренко Е.С. Фінансове право України: Особлива частина: навч. посібник / Е.С. Дмитренко. – К. : Алерта; К. : КНТ, 2007. – 613 с.
- 68.Жук Л.А. Господарське право: навч. посібник / Л.А. Жук; І.Л. Жук; О.М. Неживець. – К. : Кондор, 2007. – 400 с.
- 69.Збірник установчих документів (з можливістю копіювання): закрите акціонерне товариство; товариство з обмеженою відповідальністю; відкрите акціонерне товариство; державне підприємство; об'єднання співвласників багатоквартирного будинку / Укл. Є.К. Пашутинський. – 2-е вид. – К. : КНТ, 2003. – 96 с.
- 70.Зельдіна О.Р. Спеціальний режим господарювання: навчальний посібник для студ. вузів / О.Р. Зельдіна. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 110 с.

71. Карлін М.І. Підприємницьке право у запитаннях та відповідях : навч. посібник / М.І. Карлін, А.В. Носалюк. – К. : Кондор, 2008. – 356 с.
72. Карлін М.І. Правові основи підприємництва: навч. посібник для студ. вузів / М.І. Карлін. – 2-е вид., випр. і доп. – К. : Кондор, 2006. – 366 с.
73. Кибенко Е.Р. Корпоративное право Украины: Учеб. пособие / Е.Р. Кибенко. – Харьков : Эспада, 2001. – 288 с.
74. Контроль і перевірки підприємницької діяльності / Укл. Ю.А. Авксентьев, О.М. Івченко. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 400 с.
75. Легкова М.Ф. Фінансове право: навч. метод. посібник / М.Ф. Легкова. – К. : КНЕУ, 2005. – 119 с.
76. Луць В.В. Акціонерне право: навч. посібник для студ. юрид. спец. вузів / В.В. Луць, Р.Б. Сивий, О.С. Яворська. – К. : Ін Юре, 2004. – 256 с.
77. Мамутов В.К. Господарче право зарубіжних країн: Підручник / В.К. Мамутов, О.О. Чувпило. – К. : Ділова Україна, 1996. – 352 с.
78. Мандриковський М.М. Господарське законодавство: навч. посібник / М. М. Мандриковський. – 2-е вид. – Львів: Львівська політехніка, 2004. – 167 с.
79. Мачуський В.В. Господарське законодавство: навч. посібник для студ. вузів / В.В. Мачуський, В.Є. Постульга. – К. : КНЕУ, 2004. – 276 с.
80. Мельник О.О. Господарське право: навч.-метод. посібник / О.О. Мельник. – К. : КНЕУ, 2005. – 208 с.
81. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: Станом на 1 січня 2004 року / ред. В.К. Мамутов. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 688 с.
82. Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України: В 4 т. – К. : А.С.К. – Т.1. : Загальні положення. Особисті немайнові права фізичної особи. Право власності та інші речові права: В 4 т / А.Г. Ярема; В.Я. Карабань; В.В. Кривенко; В.Г. Ротань. – К. : А.С.К., 2004. – 928 с.
83. Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України: В 4 т. – К. : А.С.К. – Т.2. : Право інтелектуальної власності. Зобов'язальне право: В 4 т / А.Г. Ярема; В.Я. Карабань; В.В. Кривенко; В.Г. Ротань. – К. : А.С.К., 2004. – 864 с.
84. Орлюк О.П. Банківське право: навч. посібник / О.П. Орлюк. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 376 с.
85. Пігач Я.М. Господарське законодавство: навч. посібник / Я.М. Пігач; Л.М. Труфанова. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 624 с.
86. Підприємницьке право: Збірник нормативно-правових актів станом на 1.09.2004 р. / Укл. В.О. Кузнєцов. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 1274 с.
87. Понікаров В.М. Господарське законодавство: навч. посібник для студ. вузів / В.М. Понікаров, Ж.О. Андрійченко. – Харків : ІНЖЕК, 2004. – 231 с.
88. Право власності в споживчій кооперації України / [В.І. Семчик, Ю.С. Шемшученко, С.Г. Бабенко, О.О. Погрібний]; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Центр спілка споживчих товариств України; [Ред. Г.М. Аксельруд]. – К. : Б. в., 1996. – 202 с.
89. Предпринимательские операции: Практическое руководство по составлению договора. Правовое регулирование. – М. : Приор, 1995. – 64 с.

90. Принципы международных коммерческих договоров / УНИДРУА. Междунар. ин-т унификации част. права; [Пер. с англ. А.С. Комарова]. – М. : Междунар. центр фин.-экон. развития, 1996. – 307 с.
91. Саниахметова Н.А. Предпринимательское (хозяйственное) право Украины: учебник для студ. вузов / Н.А. Саниахметова. – 2-е изд. – Харьков : Одиссей, 2005. – 799 с.
92. Саниахметова Н.А. Юридический справочник предпринимателя. – 7-е изд, перераб. и доп. / Н.А. Саниахметова – Харків : Одиссей, 2005. – 992 с.
93. Саниахметова Н.О. Підприємницьке право: навч. посібн. – 3-тє вид., переробл. і доп. / Н.О. Саниахметова – К. : А.С.К., 2005. – 912 с.
94. Саниахметова Н.О. Підприємницьке право: навч. посібник для студ. вузів. – 3-є вид, перероб і доп. – К. : А.С.К, 2005. – 912 с.
95. Створення, реорганізація та ліквідація підприємств у запитаннях та відповідях: Нормативна база; Відповіді на запитання, зразки статут ТОВ і засновницького договору: Метод. посібник. – Дніпропетровськ : Баланс-Клуб, 2004. – 144 с.
96. Теньков С. Коментар судової практики вирішення корпоративних конфліктів: Коментар; Довідковий матеріал; Судова практика / С. Теньков. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 368 с.
97. Теньков С.О. Коментар судової практики з господарських справ / С.О. Теньков. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 384 с.
98. Федоренко Г.О. Банківське право: навч.-метод. посібник / Г.О. Федоренко. – К. : КНЕУ, 2006. – 86 с.
99. Хозяйственное право: учебник / Ред. Мамутов В.К. – К. : Юринком Интер, 2002. – 910 с.
100. Цивільне право України: У 2 т. Т.1: підручник / за ред. В.І. Борисова; за ред. І.В. Спасибо-Фатєєва; за ред. В.Л. Яроцький. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 480 с.
101. Цивільне право України: У 2 т. Т.2: підручник / за ред. В.І. Борисова; за ред. І.В. Спасибо-Фатєєва; за ред. В.Л. Яроцький. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 552 с.
102. Чернадчук В.Д. Основи господарського процесуального права України: навч. посібник для студ. вузів / В.Д. Чернадчук, В.В. Сухонос. – Суми: Університетська книга, 2003. – 220 с.
103. Шелухін М.Л. Господарське процесуальне право: навч. посібник / М.Л. Шелухін, О.М. Зубатенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 264 с.
104. Шимон С.І. Цивільне право України : навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисципліни : У 2 ч. / С.І. Шимон; Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана. – Ч. 1: [Редкол.: В.Ф.Опришко (голова) та ін.]. – К. : КНЕУ, 2006. – 297 с.
105. Шимон С.І. Цивільне право України : навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисципліни : У 2 ч. / С.І. Шимон; Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана. – Ч. 2: [Редкол.: В.Ф.Опришко (голова) та ін.]. – К. : КНЕУ, 2006. – 306 с.
106. Штумп Г. Лицензионный договор / Пер. с нем. А.К. Кудряшова, В.В. Драгунова; Под ред. и со вступ. ст. М.М. Богуславского. – М. : Прогресс, 1998. – 478 с.
107. Щербина В.С. Господарське право: навч. посібник для студ. вузів / В.С. Щербина. – 3-є вид., перероб і доп. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 654 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання студентів з дисципліни «Господарське право» є іспит. За результатами іспиту студент отримує до 40 балів за 100-бальною шкалою оцінювання.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Засобами діагностики успішності навчання студентів з дисципліни «Господарське право» є усне опитування та обговорення теоретичних питань на семінарських та лекційних заняттях, пакети тестових завдань, ситуаційні завдання (кейси) з дисципліни, пакети завдань для модульних контрольних робіт, пакет завдань для комплексної контрольної роботи, комплект екзаменаційних білетів з дисципліни.